

pe hende i Huset. Ogsaa af denne Grund er det i sin Orden, at Mændene opdrages til at være kendte med Grundfærdighederne i det huslige Liv, ligesom Kvinderne bør opdrages til at kunne slaa et Søm i ligé saa vel som Mændene. Der er en altfor skarpt afgrænset Arbejdsdeling mellem Mænd og Kvinder, som er til Ulykke for begges Udvikling. Der bør ikke oprettes Skoler for Mænd *eller* Kvinder, men for Mænd *og* Kvinder, Skoler, hvortil begge Køn har Adgang, og som søges af dem, der har Brug for den Uddannelse, Skolerne byder, ligesom det nu er kommet dertil, at Universitetet, Kunstakademiet, teknisk Skole o. s. v. søges af alle uden Hensyn til Stand eller Køn.

Hvis de Skoler, som tænkes oprettede, kan blive *Skoler for Livet* for alle Stænder og begge Køn, vil de kunne gøre Gavn. Men skal det være Skoler, der uddyber Skellet mellem Kønnene, og vil vore mandlige Lovgivere gøre sig til Formyndere for Kvinderne og tvinge dem alle ind i samme Uddannelse, saa vil dette blive et stort Misgreb! Astrid Stampe.

Kvindens Værnepligt.

—o—

Diskussionen om »Kvindens Værnepligt« har sat mange Penne i Gang. Da der i sidste Nr. af Bladet fra den 15. April er to Indlæg for tvungen Undervisning, vil jeg som en af Talsmændene for frivillig Undervisning skrive om mit Standpunkt. Det synes mig, at alle de, som forsvarer tvungen Undervisning, glemmer, at det er ikke nok, at man underviser, det skal ogsaa modtages. Børn er til en vis Grad som Flasker, man kan hælde i og sætte Proppen i, saa er Lærdommen fyldt paa, og saa har man gjort, hvad man kunde, men paa samme Maade kan man ikke fylde Kundskab i voksne Mennesker; er de utilbøjelige, uvillige til at lade sig belære, saa er al Undervisning saa godt som spildt. Tilhængerne af Kvindernes Værnepligt sammenligner denne med Mændenes Værnepligt; deres Soldatertid. Skal disse have Værnepligt, saa skal Kvinderne ogsaa. Fru Dora Lacoppidan-Koefoed skriver derom »Naar Kvinderne faar den politiske Valgret her i

Landet, saa maa de veje den op med Pligt, ellers bliver Udviklingen skæv. Mændene har Pligten til at værne Landet udadtil som *Vederlag* for deres Valgret«. Dette sidste er gendrevet saa ofte, saa det undrer mig, at den Paastand endnu kan fremkomme. Hvis Mændenes Valgret er afhængig af deres Værnepligt, maa den jo tabes af alle de mange, der ikke bliver Soldater. I Lande, hvor man holder lejede Folk til Krigstjeneste, kan man vanskelig paastaa, at Værnepligten er Betingelsen, *Vederlaget* for Valgret. Paa faa Undtagelser nær staar Soldaterlivet som en utaalelig Tvang for vor mandlige Ungdom. Det er en Tid, der virker sløvende, ja ofte forraaende paa dem. Skulde vi da ønske vor kvindelige Ungdom ind under en lignende Tvang? Tænk rigtig igennem, hvad tvungen Undervisning for voksne betyder. Faar man genstridige Elever, hvad vil man da stille op med dem? Man kan ikke vise dem bort, for de skal have Undervisningen. De kan mulktres, om de forsømmer, men betaler de ikke, maa man have lignende Straffe for dem som for Soldaterne. Jeg forstaar saa godt en Køkkenlærerinde, der sagde: »Jeg sætter denne Undervisning og Gerning for højt til at kunne taale, at den blev Kvinder paatvungen«. Vi kan ad Frivillighedens Vej faa fat i alle dem, der vil lære noget. De fattige kan lige fuldt faa Undervisning gratis, enten den er tvungen eller frivillig, det koster det samme. Husmødrenes eller andre Arbejdsgiveres Modstand mod at give de tjenende Adgang til omtalte Uddannelse er meget svag. De tjenende har i vor Tid saa mange Midler til at sætte igennem, hvad de ønsker. Fru D. L. Koefoed advarer overfor denne vigtige Fremtidsopgave mod Højskoleoverfladiskhed. Jeg kunde have Lyst til at advare mod overfladisk Bedømmelse af det, man ikke kender til. Kan vi først enes om at denne store, ideale Opgave maa løses ad Frivillighedens Vej, saa maa alle Kræfter forenes om at finde de bedste Veje, for der bliver sikkert mere end en Vej at følge.

Formen for Uddannelsen vil sikkert blive forskellig for Land og By.

Vejlby Højskole.

Astrid Hostrup.

Hvem tør?

—o—

40,000 Kr. samlede svenske Kvinder ind den Gang, de var Værter for den internationale Kvindevalgretsalliance. — Det stod i vort Blad. — 300,000 Kr. samlede engelske Kvinder fornylig ind ved et eneste Møde. Det stod i sidste Nummer af vort Blad. Og i forrige Nummer stod der, at danske Kvinders ældste Forening maatte „bede om Henstand“ for Trækningen af en Bortlodning, fordi man ikke havde solgt saa mange Numre, at man kunde være bekendt at nævne Summen af Hensyn til de rundhaandede Givere! Oh, hvor det pyntede paa os!

En Del af de 40,000 Kr., der samledes ind i Sverrige i 1910, var et Extra-Tilskud det Aar paa 1 Kr. fra saa godt som alle Landsforeningens menige Medlemmer. Det var smukt, ikke, at (efter den officielle Beretning) saa godt som ingen — svigtede, men besvarede Anmodningen prompte i rigtig Forstaaelse af Sagens Betydning. —

Og nu spørger jeg: „Tør nogen paa det forestaaende Fællesmøde foreslaa, at hvert Medlem i D. K. for Aaret 1914 i Anledning af det paatænkte skandinaviske Kvindemøde, som D. K. skal være Vært for, paalignes en „Gæste-Skat“ af 1 Kr. (ih, nej dog!); 50 Øre! (hvor vil De hen?) 25 Øre da? (endeløs Diskussion og Nedsabling). Ser jeg for sort paa det? Gid det var saa vel!

Er vor Gæstfrihed snævrere end svenske Kvinders? Er vor Fællesfølelse ringere end engelske Kvinders. — Sikkert ikke!

Og et til er sikkert: Flere Ydmygelser af den Slags, som Bortlodningen har givet Anledning til, kan vor Sag, om vi har den kær, ikke godt taale. —

Kan „Gæste-Skatten“ ikke gennemføres, saa kan i det mindste alle vi, som ønsker at bevare vor danske Gæstfriheds Ry „række Lykken Haanden“ og offere vor Krone til Lodtrækningen.

En Menig.

I Norge, Finland, paa Ny-Zeland, i Australien og i flere af De forenede Stater har Kvinderne Valgret. Hvornaar kommer Kvinderne i Danmark med?